

WYCHODZI RAZ
W TYGODNIU

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN KRAKOWSKIEGO
STOWARZYSZENIA KUPCÓW

Cena abonamentu:

Abonament roczny	mk. 160—
półroczny	80—
kwartalny	40—
Cena numeru pojedynczego	5—

Ogłoszenie: mk.

Wiersz petliowy lub jego miejsce	4—
na okładce	5—
pod nadestane	8—

Redakcja i Administracja

KRAKÓW, ULICA GRODZKA 43.

TELEFON Nr. 3267.

Godz. urzędowe Redakcji od 6-7 wieczór.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Rok II.

Kraków, dnia 13 listopada 1920.

Nr 35

C. HARTWIG, TOW. AKC.
DOM SPEDYCYJNO-HANDLOWY
CENTRALA W POZNANIU.

Oddziały pod własną firmą:

w Krakowie,
w Warszawie,
w Gdańsku,
w Bydgoszczy,
w Łodzi,
w Mławie,
w Zbąszczynie,
w Tczewie,
w Katowicach,
w Skalmierzycach.

Ekspozycyury:

w Paryżu,
w Londynie,
w Berlinie,
w Liwerpoolu,
w Szczecinie.

Spedycja,
Transporty,
Przeprowadzki,
Ubezpieczenia,
Ocena,
Inkasa,
Akredytywy.

124

Niniejszem mamy zaszczyt podać do łaskawej wiadomości,
że otworzyliśmy w Krakowie samodzielną filję naszego przedsię-
biorstwa pod firmą:

C. HARTWIG, TOW. AKC.
DOM SPEDYCYJNO-HANDLOWY

Oddział krakowski. Biura: Rynek gł. 46, Linia A-B.
obok Hotelu Drezdeńskiego Telefon Nr 1478
Magazyny: ul. Długa 72. (w budowie)

Nowy nasz oddział wykonywać będzie wszelkie czynności,
wchodzące w zakres spedytorstwa, a oparty o najpoważniejszą
poznańską instytucję finansową „Bank Związku Spółek Zarobko-
wych” będzie także finansować transporty towarów na korzystnych
warunkach.

Zaznaczamy, że prowadzić będziemy nasz oddział krakowski
ściśle wedle zasad przewodnich naszej instytucji na najbardziej
solidnych podstawach.

Jako największe przedsiębiorstwo tego rodzaju na ziemiach
Zjednoczonej Polski, które miano sobie tuzymy, zapewniamy
najstaranniejszą obsługę, polecając się łaskawym względem Szano-
wnych Interesentów.

C. HARTWIG, TOW. AKC.
Dom spedycyjno-handlowy w Poznaniu.

Biuro spedycyjne i cłowe
w Krakowie
ulica Starowiślna L. 50.

GOLDSTAUER i BAUF

TELEFON 2267.

Wysyłka towarów w kraju i za-
granicę. Przyspieszone wagony
zbiorowe z Wiednia do Polski.
Ocena towarów.

Własne filje: Wiedeń I. Schottenring 30. Lwów Jagiellońska. Łódź Zachodnia 53.

Załatwia wszelkie w zakresie spedycji wchodzące czynności. — — — Własne magazyny towarowe.

W niedzielę, dnia 14. b. m. o godz. 4-tej popoł. odbędzie się w sali „Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców” przy ul. Grodzkiej l. 43.

POGADANKA

na temat aktualnych spraw kupiectwa.

Ze względu na ważność spraw, uprasza się o liczne przybycie.

WYDZIAŁ.

Nasze żądania.

Dogasająca już wojna rozmiarami swymi, użyciem sił ludzkich, środków technicznych, sposobów walki i zniszczenia, rozpętaaniem najniższych instynktów duszy ludzkiej, przewyższyła wszystkie swe poprzedniczki.

Likwidacja wojny, która się nie powinna kończyć jedynie na podpisaniu warunków pokojowych, lecz znaleźć wyraz w pełnej przemianie gospodarki wojennej na pokojową, jest pierwszym warunkiem postępu gospodarczego.

Położenie, w jakim się obecnie znajdujemy, nagli do koniecznych reform gospodarczo-handlowych i do powrotu do norm przedwojennych. Wyniki dotychczasowej nieracjonalnej gospodarki nie ograniczyły się w swych skutkach do dziedziny ekonomicznej, ale wywarły w wysokim stopniu wpływ ujemny także na politykę zagraniczną. Zamknięcie granic dla naszego kupiectwa stawia je w położeniu bez wyjścia, z nabywaniem zaś towarów w drodze pokątnej, ze względów etycznych pogodzić się nie może.

Kupiectwo nasze jednak świadomo jest swej doniosłej roli społecznej i na stanowisku swoim wytrzymało i trwa dalej dla dobra kraju i całego społeczeństwa.

Sfery rządzące znalazły dla kupiectwa i handlu tyle zrozumienia, że sparaliżowały cały handel, ale ograniczyły wolny ruch każdego kupca. Nietylko, że nie mamy wolnego handlu, ale nie mamy wolności ruchu. Ciężka atmosfera biurokratyczna dręczy wszystkich. Czas najwyższy zrozumieć, że urzędy są dla obywateli, a nie na odwrót. Rząd nasz swą niewiadomą skąd wziętą doktrynę i swemi od życia oderwanymi przesłankami, z stałym swoim nieszczęsnym frazesem upaństwowienia i unarodowienia handlu, z swoim systemem protekcyjnym rujnuje go systematycznie i niszczy kupiectwo

do tego stopnia, że stoi ono wobec widma walki o byt w formie tak ostrej, o jakiej nigdy nie miało pojęcia, świadomośta że wzrasta szczególnie w świecie kupiectwa żydowskiego.

Wszystkie prawie bez wyjątku ustawy i rozporządzenia dotyczące handlu, wymierzone się przeciwko kupiectwu w ogólności, najwięcej jednak przeciw kupiectwu żydowskiemu.

Wszystkie gałęzie administracji państwowej, polityka podatkowa, ustawodawstwo i t. d. odnoszą się stale z pewną animozją do kupiectwa żydowskiego. Wymierza się mu podatki wprost urojone, podatki od zysków wojennych, chociaż z powodu wojny dany kupiec poniósł straty, karze się go bezwzględnie aresztem i wysokimi karami pieniężnymi, rekrwiruje się z drakońską bezwzględnością.

Handel artykułami monopolowymi jak np. trafiką, odbiera się wszystkim drobniejszym kupcom i sklepikarzom, a oddaje się go osobom, mającym inne źródła dochodu, ale za to są innego wyznania. Wcale nie bierze się tego pod uwagę, że drobna sprzedaż tytoniu stanowiła od szeregu lat całą egzystencję takiego małego kupca, który teraz znajduje się z swoją rodziną, na lodzie. W chwili obecnej, w której państwo polskie się buduje, powinien rząd nasz, zaslepiony w swej beznadziejnej wsteczności, raczej pamiętać o zmontowaniu warsztatów pracy, rozszerzyć handel i przemysł i dopuścić do niego jak najliczniejsze rzeszy społeczeństwa, a nie bawić się w politykę faworyzowania jednego odłamu stanu kupieckiego i szczykować drugi jedynie ze względów wyznaniowych. Ostrzegamy zawczasu!

Tego rodzaju polityka nie przyczyni się nigdy do odbudowy państwa. Sądziliśmy, że z chwilą upadku rządu zaborczego, przyjdzie kolej na usunięcie wszelkich resztek utrudnień handlu i bytu ludności. Tak się jednak nie stało; z każdym dniem powstają coraz to nowe trudności, a efekt jest taki, że ceny towarów okazują stale tendencję zwyżkową. Czy istnieje taki rząd, któryby nie zrozumiał, że tylko wspólna i wyciężona praca i zgodne działanie wszystkich bez różnicy wyznania, jest w stanie oadbudować i uzdrowić organizm państwowy?

Polska wyzwoliła się z jarzma i cieszy się wolnością; niechże ta wolność przypadnie w udziale wszystkim jej obywatelom bez wyjątku.

Cóż właściwie mają począć żydowscy obywatele polscy, z których 80 proc., a może i więcej, trudnią się wyłącznie handlem względnie rzemiosłem od dziada i pradziada? Czy panowie z „góry” nie zdają sobie sprawy z katastrofalnych skutków ekonomicz-

Dom spedycyjny i komisowy
Kraków, ul. Floryańska 25.

„SPEDOPOL”
Spółka z ogr. odp.

Wykonuje spedycje wszelkiego rodzaju. Wozy zbiorowe. Składy towarowe i piwalcie tranzytowe. Oclenie. Wozy melbrowe. Rozwóz przesyłek własnymi zaprzęgami. Uskuteczna spedycję bagaży w kraju i zagranicę z ubezpieczeniem.

Telefon: Nr. 8017.

nych dla kraju, skoro szykanować będą kupców żydowskich? A przecież to podwalnia bytu państwowego!

Kupiectwo jest najproduktywniejszym i najpożyteczniejszym elementem.

Nie chcemy się zbytnio skarżyć, nie chcemy do istniejących już fermentów wnosić nowych, ale zaznaczyć musimy, że **krzywda moralna**, która w rezultacie pociąga za sobą także i byt materialny **kupiectwa żydowskiego, jest wielka**. Apelujemy do czynników miarodajnych, ażeby się zawczasu zastanowili nad ich zacołaną i kraju tylko szkodę przynoszącą polityką handlową, bo może być zapóźno.

Odbudowa handlu musi mieć wolny i jak najszerszy ruch obrotu. Wszelkie ograniczenia są w tym wypadku zabójcze.

Wydarcie handlu z rąk żydowskiego obywatelstwa polskiego, z którego znikoma tylko część nie należy do stanu kupieckiego, **sprowadziłoby bezsprzecznie tylko ruinę**, a nie odbudowę handlu polskiego.

Kamienicznicy grożą.

Jak donoszą pisma, w sobotę, 6. b. m. tłum kamieniczników warszawskich obległ gmach sejmowy i szturmując do bramy, domagali się wpuszczenia ich do gmachu sejmowego właśnie w chwili, kiedy toczyły się obrady w komisji prawniczej.

Tłum wtargnął do westybulu sejmu i dzikimi krzykami domagał się posła Marka i Grzędzielskiego dobijając się do sali obrad.

Kancelarya Sejmu zażądała interwencji policyjnej.

Do kamieniczników wyszli posłowie: Rudnicki, Szybito i Krajna, chcąc wysłuchać delegację. Na to tłum kamieniczników wpadł na posłów z krzykiem: Nie damy się rabować (!) Chcemy zmianę ustaw o ochronie lokatorów! i t. d. Poseł Szybito usiłował uspokoić wojowniczych kamieniczników, ale tłum krzyczał: Nie mamy do was zaufania!

Po długich korowodach udało się kamieniczników chwilowo uspokoić z tem, że o godz. 5-tej popoł. przyjmie ich delegację poseł Marek i poseł Grzędzielski, poczem tłum opuścił gmach sejmowy, grożąc zarazem, że jeżeli komisja nie wypełni ich życzeń, wówczas zmobilizuje wszystkie swoje rezerwy i urządzi ofensywę w wielkich masach. Krzywdzić(?) się nie pozwolą.

Impet bohaterkich ataków kamieniczników osłabł, gdy popołudniu w zwartej masie szturmować chcieli znowu gmach sejmowy, natrafili bowiem na skuteczniejszą jeszcze kontrolę mianowicie na policję, która rozpedziła wojowniczych panów „gospodarzy“.

Kamienicznicy biorą się na sposób, powiadają „daj, albo wydrę!“ a jeżeli nie wydrę (ustawy w Sejmie), to zdeń, ale co? naturalnie, że skórę z kogo? z kogożby, jak nie z wiecznej ofiary wszystkich zdzierai, z **kupców**. (Przyp. redakc.)

Z Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

Ubiegłej niedzieli odbył się w sali Krakowskiego Stow. kupców pod przewodnictwem p. r. Rimlera odczyt Dr. S. Feldbluma na temat nowoczesnej ustawy podatkowej wobec licznie zgromadzonego kupiectwa krakowskiego.

Mowca omówił system podatku dochodowego i zarobkowego. Ten ostatni podatek był dawniej **kontyngentowany** w ten sposób, że pewne miasta miały płacić pewne sumy, które rozdzielono między podatników. Obecnie **kontyngent uchylono**, a wymiar zależy od **słły finansowej** podatników.

Podatek **dochodowy** zmieniony został ustawą z d. 16. lipca b. r. i wchodzi w życie dnia 1. stycznia 1921 r. Podatek dochodowy wymierza się od dochodów z roku poprzedniego, a opłacają go osoby fizyczne, nieobjęte masy spadkowe i osoby prawne. Jest to nowość, ponieważ **śpółki nie płaciły dotąd podatku dochodowego**.

Prelegent zaznaczył, że przyjęte przez ustawę **minimum dochodów** w kwocie **12.000 Mk. rocznie**, jest śmieszne, ponieważ ustawa nie liczy się zupełnie z **drożyzną i wydatkami**.

Mowca przedstawił przykładowo, **które pozycje można z dochodów fasonowanych potrącić** (wydatki na towar, lokal, personal, utrzymanie lokalu w lepszym stanie), natomiast wydatków na prywatne utrzymanie nie można potrącić.

Celem wyświetlenia dochodów, mogą władze podatkowe **prześluchiwać świadczków w sądzie pod przyslegą** i wglądać w księgi handlowe. Za podanie fałszywej fałszywej przewidyje ustawa karę pieniężną, o ileby zaś wymierzona grzywna nie została zapłaconą do 4-tych tygodni może władza podatkowa **przekazać sprawę do sądu celem ukarania aresztem**.

Następnie mówił prelegent o nowowprowadzonym podatku majątkowym, który obowiązywać będzie od 1. stycznia 1921 r.

Podatek ten jest dla kupców **wielce uciążliwym**, gdyż ma się go płacić od kapitału zakładowego, obrotowego i od nieruchomości.

Wolni od podatków są ci, których majątek **nie przerosł 50.000 Mk.**

Mowca omawiał w dalszym ciągu podatek tak zw. od **zysków wojennych**. Podatek ten płaci się od nadwyżki dochodów w stosunku do dochodów przedwojennych.

Biuro spedycyjno-komisowe „HERMES” Kraków, Stolarska 13.

Spółka z ogr. odp.

Załatwia wszelkie w zakres spedycji wchodzące czynności — — — — Własne magazyny towarowe.

Wysyłka towarów w kraju i zagranicę. — Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast. — Załatwienie wszelkich przywozowych i wywozowych. — Oclenia towarów.

Na licznych przykładach wykazywał prelegent uciążliwość płacenia podatków, i reasumując swoje wywody, wykazywał, że należy podwyższyć minimum dochodów wolnego od podatku, wreszcie należy znieść podatek od zysków wojennych, a podwyższyć podatek dochodowy.

Po odczycie wywiązała się żywa dyskusja, po której odbyła się pogadanka. Szereg mowców wskazywał na ciężary nałożone na kupiectwo, w szczególności zaznaczyli, że nowy projekt ustawy o ochronie lokatorów zdąży do wyeliminowania lokali handlowych z pod przepisów ustawy. P. Horowitz zgłosił następ. rezolucję, którą uchwalono.

„Zgromadzone w dniu 7. listopada 1920 kupiectwo krakowskie protestuje gorąco przeciw uchwalonej w komisji prawniczej sejmu w projekcie ustawy o ochronie lokatorów, zmierzającej do wyeliminowania lokali handlowych i przemysłowych z pod przepisów tej ustawy.

Zgromadzeni stwierdzają, że uchwalenie projektu ustawy zniszczyłoby stan kupiecki, ponieważ da ona możność właścicielom realności wyrzucenia kupców na bruk, śrubowanie czynszów do niebываłych wysokości i pozbawienia ich możności zarobkowania, gdyż wskutek braku lokali handlowych nie mogliby kupcy założyć gdzieindziej warsztatów swej pracy, a ponadto zwiększyłoby drożyznę i nie przyczyni się wcale do upragnionej w Polsce odbudowy cen.

Kupiectwo, godzi się na podwyżkę czynszów w granicach godziwych, domaga się jednak rozszerzenia przepisów ustawy o ochronie lokatorów, na lokale sklepowe.”

Na wniosek przewodniczącego upoważniono Prezydium Stowarzyszenia i p. Horowitza do podjęcia kroków celem zmiany tego surowego dla kupców projektu ustawy.

Kronika gospodarcza.

Rynek kolonialny.

Kawa: Ceny kawy surowej wskutek niskiej waluty naszej znów podrożały. Płacono loco Kraków 115-120 M. za klog. Santos superior.

Herbata: Cena herbaty jest bez zmiany.

Czekolada: Wskutek braku surowca (masła kakaowe) żądały fabryki warszawskie za czekoladę M. 300-330 za kilogram.

Ryż, który nadchodzi w większych ilościach, zapowiada się tanio. Ostatnia cena detaliczna ładnego całego ryżu zniżyła się do M. 64.-

Korzenie utrzymują się w cenie dotychczasowej. Poszukiwane są rodzyнки, marmolada, sardyńki, czekolada i t. p. artykuły, których przywóz z zagranicy jest wzbronionym.

Zabronienie marmolady, artykułu spożywczego, uzupełniającego drogie masło jest zupełnie niezrozumiałe a to tembardziej, że cło do tego artykułu było zmienione.

Oczekiwane są pewne ilości masła roślinnego [„Kunnerol” i „Ceres”], którego cena wyniesie około M. 130-140 za kilogram.

Z branży skórniczej.

Skrainy kryzys przechodzi obecnie handel skór. Krajowe skóry zabiera bezwzględnie intendatura, nie pozostawiając dla konsumpcji kraju nic. Import w ostatnich czasach przez kilka miesięcy pracował z stratą i zaniechał dowóz świeżych transportów. W drodze do Polski znajduje się kilkadziesiąt wagonów podszwowej skóry—Czesi zatrzymują wagony w Boguminie. To powoduje, że zagraniczni importerzy wyzyskują sytuację w kraju, który jest ogołoconym z skóry i śrubują ceny niebывале wysoko.

Na naszym targu zjawiają się znów warszawscy skórnicy, wykupując wszelkie zapasy. Nie brak też kucepów z wschodniej połaci kraju.

Obuwie: Droga skóra podszwowa skóry wierzchnie i brak chleba powodujące ciągłą wyżyzkę cen roboczych, wycisnęły swe piętno na cenach gotowego obuwia sprowadzonego do nas obecnie z Warszawy. Nasza stolica przygotowuje się już do eksportu do sowieckiej Rosji—nie oglądając się zupełnie na potrzeby kraju. Małopolski konsument nie kupuje chętnie warszawskiego obuwia—którego materiał jest mniej wartościowy, woli ciągle jeszcze bucik czeski. W ostatnich czasach import czeski do Polski w obuwiu lepszej jakości się wzmógł.—

Mężkich bucików wogóle brak, wojskowość zrekwirowała w sierpniu cały zapas, a obecnie nikt się nie odważa sprowadzać bucików, mimo że już rekwizycji niema.

Ceny wszelkiego obuwia są o 50—100 „o” wyższe jak na wiosnę.

W sprawie rekwizycji. Rekwizycja obecnie prawnie nie istnieje. O ileby organa wojskowe wykonywały rekwizycje, prosimy nas o tem natychmiast zawiadomić.

„Pard“ stow. dla podniesienia rozpowszechnienia rzemiosła wśród szerokiej warstw społecz. żydów. urzęda obecnie w Krakowie

Kurs koszykarstwa
„ szcztokarstwa
„ zabawkarstwa

W ostatnich dniach listopada odbędzie się w Krakowie w wielkiej sali Rady wyznaniowej

Jarmark połączony z wystawą wzorów prac warsztatów wzorowych i szkół popieranych przez „Pard“ i K. P. Ż. P. (meble, koszykarstwo, zabawkarstwo, szwalnie, stolarska, szewstwo, etc.)

Zwinięcie „Puzappu“ i Urz. w. z lichwą. „Kurier Polski“ podaje, że komisja trzech pod przewodnictwem b. ministra spraw wewnętrznych Wojciechowskiego utworzona dla likwidacji i reorganizacji urzędów, postanowiła w pierwszym rzędzie znieść urząd walki z lichwą i „Puzapp“.

Utrata obywatelstwa polskiego. Magistrat podaje do wiadomości, iż według rozporządzenia R. O. P. z dn. 11 sierpnia, obywatel polski może być pozbawionym obywatelstwa polskiego, jeżeli a) samowolnie porzucił służbę w wojsku polskiem, b) celem uchylenia się od służby wojskowej opuścił granicę Państwa i c) przebywa stale za granicami Państwa Polskiego, a od dnia ogólnego ogłoszenia wezwania powołującego do służby wojskowej nie stawi się do 3 miesięcy w kraju lub konsulacie do przeglądu wojskowo-lekarskiego. Zwraca się uwagę, iż powyższe przepisy będą z całą surowością zastosowywane, a rozciągać się będą także na członków rodziny dotyczącej osoby.

Otwarcie Urzędu Pocztowego. Z dniem 1. listopada br. otwiera się urząd pocztowo-telegraficzny Złoty Potok nad Wiercią w powiecie politycznym Częstochowa, ziemi kieleckiej.

Konferencja ekonomiczna w Austrii. Sekcja komisji odszkodowań dla spraw austriackich na wniosek delegatów amerykańskich postanowiła jednomyślnie zwołać konferencję ekonomiczną w celu rozwiązania trudności, jakie się nasuwają przy ustalaniu stosunków ekonomicznych między Austrią a pań-

stwami, powstałymi na gruzach monarchji austriacko-węgierskiej.

Powszechna powinność pracy w Bułgari. Bułgaria wprowadziła u siebie powszechną powinność pracy na wzór powszechnej wojskowej powinności, mając w ten sposób nadzieję szybkiego odbudowania kraju z ruiny wojennej.

Największy Bank w Niemczech. Niemiecki Bank podwyższył swój kapitał akcyjny o 125 milionów marek, to jest na 400 milionów marek i stał się przez to największym bankiem w Niemczech. Dotychczas największym bankiem był „Discont Gesellschaft“ z kapitałem 300 milionów marek.

Fabryka papieru w Bydgoszczy. „Dziennik Poznański“ donosi, że z końcem bieżącego miesiąca puszczone zostanie w ruch fabryka papieru założona przez Bank Związku spółek zarobkowych, Bank Handlowy i Bank Przemysłowy w Bydgoszczy.

Ekspozycja urzędu Propagandy Pożyczki Państwowej w Krakowie podaje do wiadomości, że Urząd Pożyczek Państwowych w Warszawie okólnikiem z dnia 4. listopada Nr. 12329. zarządził depozytowanie książeczek rentowych przyjętych na poczet długoterminowej pożyczki z r. 1920. w oddziałach Pańskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Krakowie i w Lwowie.

Od Redakcji

Zwracamy się do wszystkich, sprzyjających „Przeglądowi Kupieckiemu“, by nadsyłali nam swoje korespondencje do zamieszczenia w piśmie naszym, zasilali nas swojemi pracami, informowali nas stale o stosunkach, panujących w naszym zawodzie anej branży i miejscowości. by zwracali się do nas z zażaleniami w razie jakichkolwiek krywd.

Współdziałanie ideowe, stały kontakt między czytelnikami a piśmie, jest koniecznem.

NADESŁANE.

Za ten dział Redakcja nie odpowiada.

Lekarz dentysta
Dr. S. FRIEDEKER

Kraków, ul. Senacka 6,
ordynuje od 3 do 6 popołudniu.

Ważne dla kupców!

mydeł, kosmetyków, past do obuwiu, past do podłóg, mydła do prania, farb do materji artykułów gospodarczych i t. d. poleca

KRAKÓW, Rynek główny 11, Filia pl Szczepański 2. — RZESZÓW, Rynek 21.

Wysyłki kolejowe i pocztowe odwrotnie.

Ważne dla kupców!

Dom Handlowy Leserkiewicz i Ska

Biuro transportowe
ADOLFA STERNA
w Krakowie ul. św. Jana 18.

uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicą 47—

Główny zakład przyborów szewskich i kamaszniczych
I. ELECHNOWICZ **WARSZAWA**
Franciszkańska 31
Telefon 293-64

może dostarczyć wszelkich-towarów, a mianowicie w zakresie przyborów szewskich i kamaszniczych i wszelkich narzędzi szewskich po najtańszych cenach, a także wysyła za załączeniem kolejowem i pocztowem i inkasa przez bank, przy otrzymaniu 35% z adatkuz 111

Wszelkie towary i artykuły, jako to: Kółka do obuwia wszelkiego rodzaju czarne i kolorowe, Haki do obuwia wszelkiego rodzaju czarne i kolor., Gwoździaki „Urania”, Klej „Gollat”, Radium, Dekstryna, Teksy do obuwia, Gwoździe do obcasów wszelk. wielk., Sztyty żelazne, Cwielki drzewiane, Glazury w butelkach i flakonach, Czernidło, Atrament, Kamienie do szlifowania noży, Guziki do obuwia zwyczajne, kokosowe i z perłowej masy czarne, brązowe i białe, Centymetry miary do obuwia Przedzą szara, czarna i żółta, Wosk własnego wyrobu i własnej marki, czarny i kolorowy, Glaspapier, Pasty do obuwia, Trzonki zwyczajne do sztyda, Trzonki „Maiaador” do sztyda, Miotki Cęgi do gwoździ i do obciążania skór, Drućki, Roletki, Sztopry, Szarżiszny, Kulisy, Łyzka do wyskrobania cwieków, Naciągacze niki, Ochraniacze do obuwia po 12, 16 i 20 na kartę „Picardi” i „Tiro” Podkówek, Smoła, i wiele innych na składzie.

Gwarantuję za szybkie i punktualne wykonanie zleceń.

Cukry, czekoladę, deserty czekoladowe, herbatniki, wszelkie towary kolonialne, sok malinowy, mydła toaletowe firm krajowych i zagranicznych, oraz mydło do prania I-szej jakości

poleca firma

37

Perlmutter i Goldberger
Kraków, ul. Dietla 65.

Dom spedycyjny i agencya cłowa

Józefa CZERMIŃSKIEGO
KRAKÓW

PLAC WW. ŚWIĘTYCH L. 8.

uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicę

Telefony 3111. i 3328 — — Telefony 3111, i 3328.

MAKSYMILJAN NEUMANN

Biuro techniczne

Kraków, ul. Wielopole 22.

Skład artykułów technicznych

uszczelniacze asbestowe, grafitowe konopne; płyty gumowe i na wysokie ciśnienie; węże gumowe i konopne; pasy z włosaienia wielbłądów, konopne i gumowe; motory i wszelki materiał instalacyjny.

Wszystkie smakszse

piją tylko znany za swej dobroci

Miód kasztelański z Pierwszej małopolskiej fabryki miodu

„RÓJ”

Kraków
XXII, Rynek 12.

„Perfumerja”

Mydła toaletowe krajowe i zagraniczne, wody kolońskie i toaletowe, pasty do zębów, manicure, szczotki do włosów, zębów, grzebienie i przybory do golenia pierwszorzędnej jakości poleca

Nowo otwarta Perfumerja

Braci Landwirth

Kraków, Grodzka 46. 39

-- Biuro --
spedycyjne

Założ. przez Centr. org. roln.

KRAKÓW, UL. WISŁNA L. 8, I. P. — TELEFON Nr. 3167.

„PRZEWÓZ”

Spółka z odc. por.

wykonuje spedycje wszelkiego rodzaju. Wysłtka towarów w wozach zbiorowych do wszystkich miast w Polsce,

PRZEWÓZ I EKSPEDYCJA MEBLI we własnych wozach meblowych wraz z konwojem. (Dla urzędników przesiedlających się ceny niższe). Własne magazyny na kole. Własne zaprzęgi i automobila do przewozu towarów.

„WAWEL”

Towarzystwo spedycyjne i transportowe z ograniczoną poręką
KRAKÓW, ul. św. Anny L. 4. — Telefon 3222.

5-

Wiedeń

II. Obere Donaustrasse 101,
 III. Doffingerstrasse 4,
 III. St. Marx

Telefon 40089.
 Telefon 379 II.
 Telefon 3630.

Specjalny dział ekspedycji towarów kompensacyjnych własnymi pociągami.

KUPCY!

**Podpisujcie
 Pożyczkę**

Odrodzenia!

ARTYKUŁY Salmiak, boraks angielski proszk., siarczan miedzi i żelaza.
CHEMICZNE Sól Glauberską kryst. i kalc., natriumbisulfiat. Kwasy: mrow-
 czany 85', azotowy 27', siarczany, solny i akumulatorowy.
 Oleje maszynowe rafinowane wszelkiego ciężaru gatunkowego, cylindrowe, auto-
 mobilowe, wulkanowe, kompresorowe, transformatorowe, gazowe, wazelinę tech-
 niczną żółtą i zieloną, smar do wozów, dostarcza firma

Józef Jakobsohn, Kraków Wrzesińska 3
 Telefon Nr. 3065.

Bałtyckie Towarzystwo rolniczo-handlowe

Sp. z ogr. odp.

GDAŃSK, Elisabethkirchengasse 7

Adres dla depesz: „BALAGRA“ GDAŃSK

ma do oddania loco Gdańsk z pozwoleniem wywozu do Polski:
100 wagonów amerykańskiej mąki pszennej.

Władze wojskowe, Urzędy aprowizacyjne itp. mają pierwszeństwo w nabyciu
 powyższego towaru.

Należytość na towar można również uiścić w markach polskich.

Tanie stałe na składzie wszelkie artykuły spożywcze jak:
 ryż, fasola, kawa, herbata, tłuszcz, marmolada itp.

Biuro techniczne dla budowy młynów tartaków i cegielń

M. KANAREK

Spółka z ogr. por.

**Warszawa, ul. Jasna 18.
 Łwów, ulica Sykstuska 43b.
 Kraków, ulica Szewska 9.**

Poleca maszyny parowe, kotły, lokomobile, motory ropne i ssąco-gazowe. Całkowite urządzenia młynów, kamienie
 szlucne szmirglowe i krzemienne. Maszyny ceglarskie i tartaczne. Przybory dla wszelkich gałęzi przemysłu

Generalne zastępstwo na Polskę Pierwszego berneńskiego Towarzystwa budowy maszyn w Bernie.

Kosztorysy na żądanie bezpłatne. Własny warsztat mechaniczny.

Adres telegr.: „TECHNICUM“

Adres telegr.: „TECHNICUM“

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”!

Drukarnia i Stereotypia

B. GEIZHALS

Kraków-Podgórze, Kalwaryjska 11
TELEFON 3379.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące po cenach umiarkowanych szybko i starannie.

Handlowa Spółka Akcyjna

„IMPEX”

Kraków - - Stradom 19.

poleca

Obuwie warszawskie i zagraniczne, obcasy gumowe, materiały wełniane, krajowe i zagraniczne, zefiry, szyrtyngi, barchany, pledy, oraz nowości szwajcarskie, angielskie i włoskie

**Sprzedaż wyłączna
hurtowna !!!**

Zawiadomienie!

P. T. Klientów naszych zapraszamy, iż nadszedł nowy transport

ULTRAMARYNY

PRAWDZIWEJ

Wielkość dostarczamy w oryginalnych beczkach i w opakowaniach własnych 1/2 i 1/4.

Koerbel i Gottlieb
Kraków, ul. Meiselsa L. 11.

Pierwszorzędny skład luter i pracownia kuśnierska

Firma BECK i GUMPOWICZ

Kraków, plac Dominikański L. 5.

SPÓŁKA TRANSPORTOWA „CRACOVIA”

122

Dom spedycyjno-komisowy

Kraków, Grodzka 60. Tel. 270.

File: Tarnów Plac Sienkiewicza 6.

Wiedeń I., Schönlaterngasse 7a. Tel. 3191/VIII.

Wysyłka towarów w kraju i za granicę. Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast. Załatwienie pozwoleń przywozowych i wywozowych. Ocenia towarów.

Oddział Łódź, Piotrkowska 22.

WYROB KRAJOWY

WOLNOŚĆ!

WYROB KRAJOWY

NAJLEPSZE
TUTKI I BIBULKI CYGARETOWE
JEDYNEJ GALICYJSKIEJ FABRYKI
BIBULEK DO PAPIEROSÓW

SOLALI
ZYWIEC.

24

Ważne dla P. T. Kupców i Kółek rolniczych!

Fabryczny skład sznurówadel przedwojennych nicianych i różnych taśmiemek poleca firma

J. Vogelfang

Kraków Krakowska 3.

Tow. Akcyjne

J. Górecki, W. Kucharski
i SPÓŁKA

Fabryka wyrobów metalowych
Kraków, ul. Zabłocie
Stacya kolej.: Podgórze—Wista

Adres telegr.: Metallger.—Telefon 227

wykonuje:

Drut żelazny, pocynkowany i kolczasty.—Siatki i ogrodzenia siatkowe.—Meble domowe i szpitalne.—Kasy ogniotrwałe.—Wagi decymalne.—Konstrukcje żelazne i wyrobki kute.

19—